

**Східноукраїнська організація
«Центр педагогічних досліджень»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ УЧАСНИКІВ**

**МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ»**

10–11 квітня 2020 р.

**Харків
2020**

УДК 159.9+37.01(063)
П86

П86 **Психологія і педагогіка: актуальні питання** : збірник тез міжнародної науково-практичної конференції: (м. Харків, Україна, 10–11 квітня 2020 р.) – Харків : Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020. – 184 с.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2020
© Східноукраїнська організація «Центр педагогічних досліджень», 2020

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННСЬКОГО
РОЗВИТКУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ
ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Вашуленко О. В...... 8

«КАРТИ ПАССАТОРЕ» І РОЗВИТОК
МОВЛЕННСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ
СУСПІЛЬСТВОЗНАВЧИХ ДИСЦИПЛІН

Маринченко Г. М. 12

ФОРСАЙТ ЯК ІННОВАЦІЙНА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Мисник М. О. 15

ІННОВАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Мудрик О. В...... 18

ВИКОРИСТАННЯ МЕНТАЛЬНОЇ АРИФМЕТИКИ
ДЛЯ ПРОПЕДЕВТИКИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ
ЗНАТЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Надкирнична Л. П., Гончар Л. В...... 22

КЕРУВАННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ
ЗВО В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Тамаркіна О. Л...... 26

ФОРМУВАННЯ У ДОШКІЛЬНИКІВ УЯВЛЕНЬ ПРО ПРИРОДУ
ПЛАНЕТИ ЗЕМЛЯ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ

Янчук Т. В., Кравчук Ю. В. 28

НАПРЯМ 2. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ
ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ
ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Дмитрук З. А...... 32

ТВОРЧЕ ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГІВ

Курган О. В...... 36

СТАН ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Ляшко Н. С.	40
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Мирошник Б. В.	43
НА ПУТИ К ВИРТУАЛЬНОМУ ОБРАЗОВАНІЮ Палкин В. А.	47
ПІДГОТОВКА СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ: ПРОВІДНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ Пасічник Л. В.	51
НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
ВИКОРИСТАННЯ ПОСІБНИКІВ М. МОНТЕССОРІ З ФОРМУВАННЯ СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ В СІМ'ї Накутня І. О.	54
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ДНІВ ЗДОРОВ'Я З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Павлушкіна О. В.	58
ВИКОРИСТАННЯ ВИХОВАТЕЛЯМИ КОМП'ЮТЕРНИХ (ІНФОРМАЦІЙНИХ) ТЕХОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ Попадич О. О.	62
НАПРЯМ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
СТРУКТУРА ЦІННІСНО-СМИСЛОВИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ Бадер С. О.	66
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ВЧИТЕЛЯМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ Дубровіна І. В., Москаленко Т. О.	70
ДО ПИТАННЯ ПРО СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ Корбут О. Г.	74

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗВО	
Ноздрова О. П.	76
НАСТАНОВНИЙ КРИТЕРІЙ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ	
Орду К. С.	80
КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ДРАЙВЕР ОСОБИСТІСНОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ УСПІШНОСТІ БІЗНЕС-ТРЕНЕРА	
Самойлова О. М.	84
КОМУНІКАТИВНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ КРИТЕРІЙ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ПІДПРИЄМНИЦТВА В СИСТЕМІ СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ	
Стеблюк С. В.	86
НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ ЄВАНГЕЛІЗАЦІЇ І КАТЕХИЗАЦІЇ СЕРЕД МОЛОДІ	
Тушніцький Н. І., Криштанович М. Ф.	89
ЧИТАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Хома О. М.	92
ІМПЕДАНС ЯК ОСНОВНИЙ ЗАХИСНИЙ МЕХАНІЗМ ГОЛОСОВОЇ ФУНКЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	
Чайка В. А.	94
СУБ'ЄКТНІСТЬ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ВИТРИВАЛОСТІ	
Ягупов В. В., Вербин Н. Б.	98
 НАПРЯМ 5. ПЕРСПЕКТИВИ ТА РОЗВИТОК СТУПЕНЕВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ	
DEVELOPMENT OF FRENCH HIGHER EDUCATION: CURRENT TRENDS	
Durdas A. P.	102
ДО ПИТАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРОЦЕСУ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ТА ЯКОСТІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Мигович І. В.	105
КОРОТКА ІСТОРІЯ НАВЧАННЯ КОРИННОГО НАСЕЛЕННЯ В КАНАДІ	
Штурба А. О.	109

НАПРЯМ 6. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ

МОТИВАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТІВ
ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ
Бутулай І. І. 114

ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ
КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ РЯТУВАЛЬНИКІВ
Зелінська Ю. В. 118

ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ
МАЙБУТНІХ РЯТУВАЛЬНИКІВ
Крiлишин А. Я. 121

НАПРЯМ 7. ПСИХОЛОГІЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

ВПЛИВ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЖИТТЯМ НА ПЕРЕЖИВАННЯ
САМОТНОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ
Дячок О. В. 124

ПРОЦЕС СЕПАРАЦІЇ: ШЛЯХИ
ДО ПСИХОЛОГІЧНОГО НАРОДЖЕННЯ
Хижняк М. В. 128

НАПРЯМ 8. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

ПРОБЛЕМА ЛІДЕРСТВА У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ
Балич Д. Б. 131

ТЕОРІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ Е. ЕРІКСОНА
Бердiй Т. С. 135

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ ЯК ПОКАЗНИК
СТАНОВЛЕННЯ ДИТИНИ В УЧНІВСЬКІЙ ГРУПІ
Коржик К. Ю. 138

ТОЛЕРАНТНІСТЬ В СИСТЕМІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ
ОСОБИСТОСТІ КЕРІВНИКА
Кравченко О. Д. 141

ВПЛИВ МІЖЕТНІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА ЕТНОНАЦІОНАЛЬНУ
САМОСВІДОМІСТЬ ІНДИВІДІВ
Мартинюк О. А. 144

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ
Марчук Л. М. 148

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ Пшеницька М. А.	150
ЗМІСТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ Співак У. Я.	154

НАПРЯМ 9. ПСИХОЛОГІЯ ПРАЦІ

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ПСИХОЛОГА Карпюк Ю. Я.	158
---	-----

НАПРЯМ 10. ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ Андрієнко Н. Г.	162
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ВСТУПУ В ШЛЮБНО-СІМЕЙНІ ВІДНОСИНИ Германович О. М.	166
СПЕЦИФІКА ОСОБИСТОСТІ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ Гришко А. А.	169
КОРОТКО ПРО ЗАЇКАННЯ БАТЬКАМ, ВЧИТЕЛЯМ ТА ДІТЯМ Козинець О. В.	172
ОСОБЛИВОСТІ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ПЕДАГОГІВ ІЗ РІЗНИМИ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ Кравченко О. Д.	177
ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ АКАДЕМІЧНО ЗДІБНОГО УЧНЯ БАЗОВОЇ ШКОЛИ Щербак О. О.	181

5. *Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/344/2013>.*

НАСТАНОВНИЙ КРИТЕРІЙ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ

Орду К. С.

аспірантка кафедри педагогіки

**ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна**

У педагогічному словнику критерій (від грец. *kriterion* – засіб для судження (міркування) трактується як ознака, на основі якої здійснюється оцінка, визначення або класифікація чогось; міра судження, оцінки будь-якого явища [1, с.149]. У словнику української мови критерій визначається як підстава для оцінки, визначення або класифікації чогось; мірило [2, с. 349].

В.Загвазінський зазначає, що критерій – це узагальнений показник розвитку системи, успішності діяльності, основа для класифікації [3, с. 199].

Мотиваційний компонент інформаційно-комунікативної компетентності майбутніх сімейних лікарів вважаємо доцільно оцінювати за *настановним критерієм*, показниками якого є: наявність мотивації здійснення діяльності сімейного лікаря; наявність професійних орієнтацій, які визначають спрямованість його спілкування, вибір тих чи інших способів взаємодії із колегами, пацієнтами; наявність мотивації на досягнення успіху в професійній діяльності.

Першим показником означеного критерію визначено *наявність мотивації здійснення діяльності сімейного лікаря*.

Дослідники освітньо-професійної мотивації (А. Реан, В. Якунін, Н. Бадмаєва) виділяють в її структурі сім основних мотивів навчання: комунікативні мотиви (щоб заводити знайомства, спілкуватися з цікавими людьми та ін.), мотиви уникнення (щоб не відставати від друзів, уникнути осудження та покарання за погане навчання), мотиви престижу (щоб бути в числі кращих студентів), професійні мотиви (вчуся, тому що мені подобається майбутня професія), мотиви творчої самореалізації (щоб дізнатися щось нове, займатися творчою діяльністю), навчально-пізнавальні мотиви (щоб здобути глибокі й міцні знання), соціальні мотиви (бо отримані знання дозволять досягти всього необхідного) [5, с. 98].

Професійна мотивація особистості, як наголошує О.Сагач, оснований, в першу чергу, на тій професійній підготовці, яку вона отримує у ЗВО. Виконання освітніх завдань є тією основою, через яку задовольняються потреби та інтереси, що спонукають студента до вивчення майбутньої професійної діяльності. Вважаємо, що сукупність цих потреб та інтересів складає базу професійної підготовки майбутнього сімейного лікаря. Такі потреби як, надбання основи для власного вдосконалення та професійного розвитку, підвищення власної професійності, направляють особистість у процесі освоєння професії сімейного лікаря [6, с. 56].

Мотиваційне наповнення процесу формування ІКК майбутніх сімейних лікарів забезпечує позитивну мотивацію до набуття фахових знань, умінь і навичок до виконання професійної діяльності. Суголосні з думкою С. Трегуб, що, визначаючи цей компонент потрібно враховувати залежність ефективності освітнього процесу, а водночас і фахової підготовки, від впливу різних груп мотивів, таких як: 1) мотиви, що пов'язані із цілями, загальноосвітнім спрямуванням, змістом та результатами професійної діяльності сімейного лікаря. Цей тип мотивації спрямований на усвідомлення соціальної значущості професії, її об'єктивних цілей, змісту, основних умов, засобів, методів оцінювання й контролю за результатами фахової діяльності; 2) мотиви розвитку та самореалізації, що передбачають прагнення індивіда до творчої самореалізації в обраній професійній діяльності; 3) мотиви, що пов'язані з мовним етикетом, характеристиками й умовами діяльності [7, с. 71].

Варто відзначити думку С.Федорова, що покращення мотивації лікарів-інтернів є важливим елементом професійного зросту та невід'ємною часткою безперервної професійної освіти [9, с. 269].

Для визначення наявності мотивації здійснення діяльності сімейного лікаря нами обрано методику «Мотиви вибору професії» (Р. Овчарової). Дана методика дозволяє визначити провідний тип мотивації при виборі професії. Текст опитувальника складається з двадцяти тверджень, що характеризують будь-яку професію.

Наступним показником *настановного критерію* виступає *наявність професійних орієнтацій, які визначають спрямованість його спілкування, вибір тих чи інших способів взаємодії із колегами, пацієнтами.*

По-перше, зазначимо, що *професійна орієнтація* ставить своїм завданням визначити, яка саме професія найбільше підходить тій чи іншій людині. Вихідним пунктом цього підходу є особистість того, хто обирає професію. Профорієнтація в цьому випадку спрямована на вибір професії, що найбільш відповідає певній особистості, виходячи з її інтересів, здібностей, можливостей [8].

По-друге, у наукових працях із педагогіки та психології помітне посилення уваги дослідників до питань *професійної взаємодії*, яка

конкретизує взаємозв'язок особистості і професії, виявляє ті фактори, які опосередковують відносини індивідів у професійній діяльності (Т. Анісімова, Н. Паніна, А. Петров та ін.). Учені акцентують увагу на самому феномені «професійна взаємодія», виявленні її типології та особливостей, вимог до учасників взаємодії, засобів впливу суб'єктів під час взаємодії, умов її реалізації. Науковці свідомі того, що професійна взаємодія є основою і умовою встановлення найрізноманітніших відносин у професійному середовищі.

На думку учених [Л. Качала, Л. Рогач, Р. Погоріляк, Р. Шніцер], для *успішного міжособистісного спілкування лікареві потрібно*: враховувати, що це безпосередня взаємодія, тобто її учасники перебувають у просторовій близькості, мають змогу бачити, чути, торкатися одне одного і обов'язково – здійснювати зворотний зв'язок; пам'ятати, що це особистісно-зорієнтоване спілкування, тобто, кожен з його учасників визнає незамінність, унікальність іншої людини, бере до уваги особливості її емоційного стану, самооцінки, особистісних характеристик; використовувати психічні процеси і стани співрозмовника, які забезпечують трансакцію; застосовувати комунікативні практики, що опосередковують взаємодію між людьми (мовлення, невербальні повідомлення); дотримуватись усталених норм і правил, що уможливають спілкування.

Для визначення наявності *професійних орієнтацій, які визначають спрямованість його спілкування, вибір тих чи інших способів взаємодії із колегами, пацієнтами* обрано діагностику мотиваційних орієнтацій у міжособистісних комунікаціях (І. Ладанов, В. Уразаєва). Дана методика націлена на визначення основних комунікативних орієнтацій та їх гармонійності в процесі формального спілкування.

Третім показником *настановного критерію* є наявність у майбутніх сімейних лікарів *мотивації досягнення успіху в професійній діяльності*, яка за визначенням В. Стасюк, є «рушієм розвитку людини, тим чинником, що зумовлює прагнення особистості розвиватися й удосконалювати себе, свої вміння і навички» [7, с. 149].

Успіх, як важлива детермінанта соціального життя, привертає увагу соціологів. Роботи Р. Ануфрієва, О. Балакиревої, О. Білько, Т. Васільєва, Е. Головахи, О. Голікова, І. Городняк, О. Гудзенко Л. В. Сохань зосереджені на концептуалізації поняття «успіху» через наповнення його існуючими інтерпретаціями, розуміннями, зв'язку успіху із цінностями, життєвими орієнтаціями [1, с. 2].

За визначенням О. Матеюк, *успішність* – це поняття, яке охоплює не одиничне випадкове явище, а неодноразово верифікований життєвий досвід, що формується завдяки позитивному мисленню і способу життя, основу якого складає мотивація досягти поставленої мети через цілеспрямовану діяльність, прагнення гармонійно розвиватися [4].

Для визначення *наявності у майбутніх сімейних лікарів мотивації на досягнення успіху в професійній діяльності* обрали методика

А. Реана «Мотивація успіху і боязнь невдачі». Текст опитувальника складається з двадцяти тверджень. Студентам пропонується вибрати відповідь «так» чи «ні».

На нашу думку, саме мотивація на досягнення успіху сприятиме розвитку бажання будувати конструктивну професійну взаємодію із пацієнтами, колегами, що, у свою чергу, впливатиме на результати інформаційно-комунікативної діяльності майбутніх сімейних лікарів. Перспективу подальших розвідок убачаємо в експериментальній перевірці настановного критерію інформаційно-комунікативної компетентності.

Література:

1. Белікова Ю. Моделі досягнення успіху у професійній діяльності в залежності від рівня емоційного інтелекту (EQ). Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream> (дата звернення: 07.04.2020)

2. Коджаспирова Г. М. Словарь по педагогике / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. М. : ИКЦ «МарТ»; Ростов н/Д : Изд. центр «МарТ», 2005. 174 с.

3. Загвязинский В. И. Методология и методы психолого-педагогического исследования : Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. -2-е изд., стер. / В. И. Загвязинский, Р. Атаханов. М., 2005. 208 с.

4. Матеюк О.А. Успішність особистості: сутність та зміст феномену. Вісник національної академії Державної прикордонної служби України. 2012. Вип. 4. Режим доступу – http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_4_31.

5. Мишина Н. В. Динаміка показників навчальної мотивації студентів медичного ВНЗ на різних етапах навчання. Здоров'є ребенка. 2019. Т. 14, № 2. С. 96-102.

6. Сагач О.М. Мотиваційний компонент як складова готовності у педагогічній теорії. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 151 (2). – С. 56-59.

7. Стасюк В. В. Розвиток мотивації досягнення у слухачів як умова ефективності процесу учіння. Вісник Національного університету оборони України. 2014. Вип. 3. С. 149-153.

8. Трезуб С.С. Забезпечення мотивації майбутніх лікарів до ефективної професійно орієнтованої комунікації засобами педагогічної взаємодії. URL: <http://archive.ws-conference.com/wp-content/uploads/pw0905.pdf> (дата звернення: 07.04.2020).

9. Федоров С. В. Мотивація як важливий елемент формування безперервного професійного розвитку лікарів-інтернів. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/motivatsiya-yak-vazhliivy-element-formuvanlya-bezpereravnogo-profesiyonogo-rozvitku-likariv-interniv/viewer> (дата звернення: 07.04.2020)